

Jerusalem-Girona-Jerusalem. Imatges i textos entre 2 ciutats. Girona: Ajuntament de Girona, 2000. 31 p.

Memórias del arte de cosina y pastelería y confituras y geleas [edició a cura de Pep Vila i Enric Prat]. Barcelona: Quaderns Crema, 2000. 106 p.

MIRAMBELL, Enric. *Els gironins, entre la història i l'actualitat.* Girona: Ajuntament de Girona, 1999. 385 p.

PADROSA, Albert. *Crimen en la pensión.* Barcelona: La Busca, 1999. 209 p.

PAUNERO, F.X., MARTINELL, E., HIDALGO, R. *Voces y territorio.* Girona: Universitat de Girona / CEALC, 2000. 140 p.

PUIG, Jordi. *Fotogènia.* Girona: Ajuntament de Girona, 2000. 30 p.

PUIG, Valentí. *Diccionari Pla de la literatura.* Barcelona: Destino, 2000. 920 p.

RAFANELL, August. *El català modern.* Barcelona: Empúries, 2000. 294 p.

REGÀS, Giòrgina. *La cuina de festa major.* Barcelona: La Magrana, 2000. 94 p.

ROIG, Sebastià. *Les generacions del còmic.* Barcelona: Flor del Vent, 2000. 264 p.

SERRA, Carles. *Arbres monumentals. 69 vegetals colossals del Baix Empordà.* Figueres: Brau, 1999. 112 p.

VENTURA, Xavier. *Els pretallers davant la reforma del sistema educatiu.* Girona: Universitat de Girona, 1999. 128 p.

XAMMAR, Eugeni. *Cartes a Josep Pla* [editat per Xavier Pla]. Barcelona: Quaderns Crema, 2000. 223 p.

Sense una planificació i impuls global continuarem en un estat de vigília perpètua només trencada ocasionalment per la tenacitat individual i la visió preclara d'una col·lectivitat local, com en el cas particular de l'Alt Empordà.

Carles Sapena

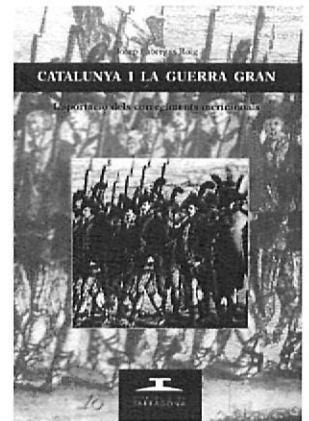
Periodista i polític

GUILLAMET, Jaume.
Abdon Terradas. Primer dirigent republicà, periodista i alcalde de Figueres.
Institut d'Estudis Empordanesos / Patronat Francesc Eiximenis.
Figueres/Girona, 2000.

Jaume Guillamet ens ofereix una biografia posada al dia d'aquest polític i periodista de la primera meitat del segle XIX que fou Abdó Terradas, figura destacable en el naixement del republicanisme català i espanyol i alcalde de Figueres en dues ocasions. L'autor usa a bastament bona part de les fonts ara disponibles, especialment la premsa de l'època (la democràtica i progressista, encara que no la moderada), el *Boletín Oficial de la Provincia de Gerona*, les actes de l'Ajuntament de Figueres i les obres que publicaren els demòcrates a la segona meitat de segle fent memòria de l'origen del seu «partit». No hi ha, en canvi, una recerca a fons en els arxius barcelonins.

Amb aquests materials, Guillamet reconstrueix un ampli ventall d'aspectes de la vida de Terradas: el patrimoni familiar, l'origen mític de la seva presa de consciència política, el pas del liberalisme a la democràcia i els seus moments de màxim activisme els anys 1840-43 i 1854-56 a Barcelona i Figueres, fins a la seva mort a l'exili, el 1856. A més, un ampli apèndix posa a l'abast els seus textos.

Algunes interpretacions, però, són prou discutibles. En destacaré tres. En primer lloc, la documentació dels anys 1840-43 qüestiona seriosament que Terradas fos «el» pare del republicanisme català. Més aviat, a Barcelona s'estava formant una base social democràtica i republicana que activistes com Terradas i altres, per exemple els agrupats en el diari *El Popular*, intentaven organitzar. Així, a les eleccions municipals de 1841, en què progressistes i republicans gairebé empataren, aquests republicans es trobaven lluny de ser tots «terra-

distes»: la candidatura de Terradas per ser secretari de mesa en una parròquia on guanyaren els republicans només tragué un vot entre 130. En segon lloc, i de manera semblant, cal no exagerar la influència de Terradas ni en la Milícia Nacional ni, sobretot, en la formació de les associacions de treballadors, les quals, com he defensat en un altre lloc, tingueren els anys 1840-43 molts més vincles amb un progressisme de caràcter summament més complex que el descrit al llibre, que no pas amb els republicans.

Una lectura d'*El Republicano*, finalment, em sembla que permet afirmar taxativament el caràcter federal d'aquest primer republicanisme català, que Guillamet qüestiona.

En definitiva, doncs, tenim a l'abast documents importants sobre la vida de Terradas, però la seva interpretació no és closa, ni molt menys.

Genís Barnosell

